

Шляхи становлення виконавської творчості Квітки Цісик

Маріанна Головка

Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна

Мета статті — проаналізувати передумови та процес становлення виконавської творчості Квітки Цісик. *Результати дослідження.* На основі здійсненого аналізу доведено зростання інтересу до мистецької діяльності однієї з найвизначніших світових професійних вокальних виконавиць Квітки Цісик. Завдяки дослідженню певних сторінок життя й творчості співачки простежено основні етапи становлення її виконавської майстерності; окреслено визначальні чинники в процесі формування, а саме: культурно-мистецьке середовище західноукраїнської діаспори в Америці, родинне оточення, активне залучення до громадських, культурних, освітніх організацій. Зазначено, що концертно-виконавська діяльність Квітки Цісик, постійна плідна праця над собою в професійному музичному розвитку сприяли становленню своєрідного, неповторного стилю виконання, що був притаманний лише їй. У статті проаналізовано пісенну спадщину співачки, що охоплює різножанровий репертуар і яка стала вагомим внеском у розвиток вокального мистецтва як мистецьке надбання в контексті національної самоідентифікації і як частина сучасної культури України. *Наукова новизна* дослідження полягає в тому, що вперше у вітчизняному мистецтвознавстві сформовано цілісне уявлення про творчу особистість Квітки Цісик. Крім цього, досліджено періодизацію етапів становлення виконавської творчості співачки з урахуванням основних чинників формування вокальної кар'єри крізь призму соціокультурного та мистецького середовища. *Висновки.* В результаті дослідження було визначено основні передумови та проаналізовано процес становлення виконавської творчості Квітки Цісик. З'ясовано основні чинники впливу на творчий вектор розвитку співачки, що віддзеркалися в кожному періоді її виконавської практики. *Ключові слова:* музичне мистецтво; вокальне виконавство; виконавська творчість; звукозаписи; українська діаспора; Квітка Цісик; Касеу Сісук

Для цитування

Головка, М. (2023). Шляхи становлення виконавської творчості Квітки Цісик. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 48, 8–16. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282429>

Вступ

Сьогодні у вітчизняній гуманітарній науці активно розглядають питання, присвячені теоретичному осмисленню життєтворчості провідних митців, їхніх творчих здобутків як цінних надбань людства. Висвітлення творчої діяльності майстрів української діаспори в контексті розвитку мистецтва потребує належної уваги в науковій царині.

Кожен митець, зокрема й вокальний виконавець, розкриває свій потенціал в проєкції на загальнолюдські, морально-етичні, естетичні, художні цінності. Він формується й реалізується в певному локусі історичного, суспільно-культурного середовища. Водночас митець постає транслятором художніх цінностей, традицій,

що проявляються в його діяльності. Найкращим прикладом творчої особистості є та, що глибоко усвідомлює, зберігає, шанує свою історію, культуру, традиції, своє коріння. Це чітко простежується у творчості Квітки Цісик, яка формувалась і розвивалась в географічному ареалі Північної Америки, проте з істотним впливом етнокультурного простору західноукраїнської діаспори.

Аналіз попередніх досліджень. Життєвий та творчий шлях Квітки Цісик, американської співачки українського походження, став широко відомим порівняно недавно. В часи радянської тоталітарної влади тематика української діаспори була поза увагою науковців, адже доступ до зарубіжних установ та архівів був обмеженим. Однак в останні десятиліття значно розширилося дослідження

цієї тематики. З'явилась велика кількість цінних як наукових, так і науково-популярних матеріалів, які дозволили здійснити дослідження у сфері мистецтвознавства.

Вважають, що про Квітку Цісік в Україні вперше дізналися в 1984 році, коли австралієць українського походження, бандурист та композитор Віктор Мішалов привіз її платівку. Вдалося поспілкуватись і взяти інтерв'ю у співачки в Америці українському музикантові Кирилу Стеценку (1991 р.) та директору Національного оркестру України Олександрові Горностаю (1992 р.). Певний обсяг відомостей про життєвий шлях співачки Квітки Цісік містяться в колективній роботі І. Коляди, Ю. Коляди та П. Юрчишина (2019) «Квітка Цісік». Тут знаходимо біографічні дані про сімейне оточення, шкільні та студентські роки життя, інформацію щодо виконавської діяльності співачки. Окремі аспекти досліджуваної проблематики висвітлено в книзі Р. Горака (2018) «Журавлі відлетіли...есеї про Квітку Цісік та її рід». У книзі простежено українське коріння співачки, починаючи з XIX століття, й визначено, що більшість її предків були представниками української галицької інтелігенції, які зробили вагомий внесок у культурно-мистецький розвиток країни.

За останні десятиліття в пам'ять про Квітку Цісік було видано низку книг і статей; творчості співачки присвячено численні телепрограми; проводяться творчі конкурси та фестивалі. Ім'ям Квітки Цісік названо вулицю у Львові, створено музей, а на батьківщині її батька, провідного скрипаля Володимира Цісіка, в с. Ліски проходить Міжнародний фестиваль українського романсу.

Основні питання, що постають в центрі уваги дослідження, — це етапи формування виконавської творчості співачки; з'ясування ролі культурно-мистецького, соціокультурного простору (осередків, товариств, музичних установ) як визначальних чинників розвитку вокальної кар'єри. Особливості функціонування різноманітних культурно-освітніх та мистецьких осередків українських емігрантів Північної Америки другої половини XX століття потрапили в коло досліджень Л. Біловус (2017), В. Витвицького (1989), С. Дричак (2018), Г. Карась (2014а, 2014b), О. Медвідь (2011), Н. Мерфі (2010), Л. Обух (2014), Г. Саранчі (2008), П. Тригуба та Н. Мерфі (2007), В. Чайки (2017) тощо.

Слід зауважити, що в українському мистецтвознавстві відсутні ґрунтовні розвідки, в яких розглядалися б шляхи становлення виконавської творчості Квітки Цісік. Творчий доробок співачки частково аналізують Т. Копаниця (Корпусія, 1981), П. Луньо та С. Домазар (2018), І. Поляко-

ва (2021), В. Чайка (2017), Р. Шаповалова (2021). Велику цінність вляють собою публікації про концертні програми за участі співачки в часописі «Свобода».

Отже, на основі матеріалів, зібраних вітчизняними дослідниками з цієї тематики, ми плануємо проаналізувати ключові етапи формування виконавської творчості Квітки Цісік.

Мета статті — проаналізувати передумови та процес становлення виконавської творчості Квітки Цісік.

Результати дослідження

Захоплення українською музикою та національною культурною традицією мало визначальний вплив на творчість Квітослави-Орисі Цісік (Kasey Cisuk). Іще з дитинства, здається, її життя готувало до того, що українська пісня стане одним із головних складників мистецького доробку співачки.

Незважаючи на типове американське життя, виховання Квітки Цісік відбувалось у душі християнських цінностей, вірності церкві своїх предків, а також прив'язаності до своєї далекої Батьківщини (Коляда та ін., 2019, с. 58). У роботі Романа Горака (2018) створено цілісну картину про родовід співачки, історичний досвід попередніх поколінь, традиції родинних відносин, що передаються й утверджуються в наступних поколіннях. Автор зосереджує увагу на висвітленні культурної, творчої діяльності родинної спільноти співачки, яка представляла українську, зокрема, галицьку інтелігенцію. Аналіз історичного етногенезу сприяє створенню певного уявлення про життєвий і творчий шлях роду, інтелектуальні та творчі звершення. Вбачаємо тісний зв'язок попередніх поколінь у родинному середовищі Квітки Цісік, якому притаманні певна етнічна самобутність і суспільна свідомість.

Приналежність до творчої родини значною мірою визначала не лише життєвий шлях, а й творчу самореалізацію співачки в майбутньому. Батько, Володимир Цісік, який до еміграції був головним концертмейстером і провідним скрипалем Львівського оперного театру, наполіг на тому, щоб Квітослава, яка народилася в Америці, здобула музичну освіту й опанувала музичний інструмент — скрипку. У Нью-Йорку Володимир Цісік став активним учасником громадського життя української діаспори — членом Українського Народного Союзу (УНС), Наукового товариства ім. Т. Шевченка в Америці, заступником голови товариства «Вільна Україна», співорганізатором і професором, а також керівником

струнного оркестру в Українському музичному інституті (УМІ). Постулатом життя Володимира Цісика було об'єднання українських професійних музикантів Америки в єдину організацію, діяльність якої забезпечила б більш повний і цілеспрямований розвиток українського музичного життя, а плекання молодих талантів, залучення їх до музичного життя прищепили б любов до рідної української культури.

Напрямок творчої діяльності Квітки було встановлено завдяки художнім уподобанням членів її сім'ї, зокрема батька. Він із самого дитинства залучав дочку до участі в концертах, виставах та інших подіях, які сприяли патріотичному вихованню, любові до рідної, але водночас далекої батьківщини. На нашу думку, найважливішим було збереження та популяризація української культури та мистецтва у світі.

Сконцентроване музичне життя українських емігрантів навколо різного роду осередків, зокрема музичних товариств, асоціацій, культурно-просвітницьких організацій, політичних партій, сприяло розвитку української музичної культури й мистецтва на теренах США (Карась, 2014а). Активне залучення до різноманітних культурно-мистецьких заходів визначаємо як *перший етап* на шляху до накопичення досвіду Квітки Цісик у виконавській творчості. Слід зазначити, що схвальні відгуки про сценічні успіхи ще юної Квітки знаходимо в періодичних виданнях українських емігрантів за 1963 рік. На заході, присвяченому Миколі Лисенку, в музичному залі Українського музичного інституту в Нью-Йорку була поставлена вистава «Коза-Дерева», в якій Квітка брала участь. У часописі «Свобода» знаходимо статтю про те, що 23 лютого 1964 року в Українському народному домі Нью-Йорка було представлено дитячу п'єсу «Метелик». Близько шістдесят учасників дитячого хору, що функціонував при Українському музичному інституті, взяли участь у виставі, а Квітка підготувала й виконала українські пісні в дуеті з Ларисою Магун (К., 1964, с. 4). У залі «Фешн інституту технології» в Нью-Йорку 1967 року було поставлено балет-казку «Попелюшка», де головну роль зіграла Квітка, яка на той час опановувала сценічне мистецтво в балетній школі відомої балерини Роми Прийми-Богачевської ("Балет «Попелюшка»", 1967, с. 1).

Активна концертно-виконавська діяльність юної співачки не обмежувалася вокальними та хореографічними номерами. В 1965 році у Нью-Йорку відбувся мистецький вечір молодих талантів, де Квітка під акомпанемент сестри Марії виконала на скрипці твори В. Барвінського, Й. Гайдна, Ф. Шопена тощо ("Мистецький вечір молодих", 1965, с. 1).

Така репертуарна спрямованість та музично-виконавська діяльність свідчать про те, що талант Квітки формувався на кращих зразках української та західноєвропейської класики. Професійне володіння інструментом було поштовхом до того, що Квітка вступила до Вищої школи музики й мистецтва в Нью-Йорку на клас скрипки. Але з часом все ж вирішила поєднати життя зі співом.

Відомо, що з юних років Квітка Цісик була учасником молодіжних гуртів, які виконували різну музику — від спірічуелс, кантрі до номерів із мюзиклів, джазу, рок-н-ролу. Вроджений талант і природні здібності, зокрема колоратурне сопрано, суттєво сприяли освоєнню різноманітних музичних жанрів та стилів, вокальних технік, а також спонукали до неперервного розвитку в цьому напрямі та постійного навчання.

Як ми зазначили раніше, в культурному просторі української діаспори функціонували різні українські організації. Популярним на той час був пластовий рух. Цей осередок для української молоді в США був місцем, де можна було знайти співвітчизників, друзів, однодумців. Щорічно тритижневий період перебування в таборах організації «Пласт» сприяв глибокому пізнанню українських обрядів, звичаїв, вивченню українських пісень. Спільнота мала на меті не тільки ознайомити своїх вихованців із героїчним минулим українського народу, а й відшукати шляхи досягнення заповітної мети — зберегти державність.

Як учасниця «Пласту», Квітка Цісик створила вокальний колектив, до складу якого увійшло дванадцять дівчат. Репертуар колективу, який включав пластові, народні та популярні українські пісні, поступово розширювався новими композиціями. Концертна діяльність проходила в рамках провідних заходів української діаспори: на юнацькій Орлікаді (1967 р.), на 20-річчя пластової станиці в Нью-Йорку за участі Верховного Архієпископа Кардинала Йосипа Сліпого (1968 р.), на вечорі молодих талантів у Літературно-мистецькому клубі Нью-Йорка та багатьох інших (Коляда та ін., 2019, с. 62–70).

Зауважимо, що національно-патріотична організація «Пласт» не тільки мала значний вплив на особистісне становлення молоді співачки, а й окреслювала життєві орієнтири в майбутньому, а саме: безперервну роботу над собою, вміння організовувати колектив, працювати в команді, точність, наполегливість, самовиховання. Така своєрідна школа українства, сформована на засадах вірності Богові, любові до Батьківщини, шани до старших, глибоко вкорінилася справжні духовні цінності, патріотизм, необхідність зберігати та пропагувати українську національну культуру.

Другим етапом становлення виконавської майстерності був період творчих пошуків у процесі здобуття професійної музичної освіти. Всебічно обдарована дівчина вступила до Вищої школи музики і мистецтва в Нью-Йорку (High School of music and art in Manhattan) на клас скрипки, а згодом — до Харпер-коледжу мистецтв і наук (Harper College of Art and Science), що був одним із чотирьох на той час державних дослідницьких університетів. Зараз цей виш є найстарішим і найбільшим закладом Бінгемтонського університету. Коледж засновано 1946 року в Ендікотті, що в штаті Нью-Йорк, і названо на честь американського колоніального вчителя, політика Роберта Харпера (Горак, 2018, с. 276). У часописі «Український щотижневик» від 19 червня 1971 року була опублікована новина про прийняття на навчання Квітки Цісик (Горак, 2018, с. 274).

У студентські роки Квітка Цісик була активною учасницею музично-просвітницьких заходів вишу. У 1971 році з ініціативи студентів та аспірантів була заснована Українська студентська громада. Ця організація прагнула активно спілкуватися з конгресменами Нью-Йорка, зі студентськими групами й була спрямована на порушення важливих питань, зокрема збереження культурного спадку України, яка тоді перебувала під окупацією. До дня соборності України студенти створили телевізійну програму «Думки про Україну» (Thoughts of Ukraine), яка вийшла в ефірі WINR-TV. У цій програмі були представлені українські народні танці, звучали уривки з поем Тараса Шевченка й українські пісні у виконанні Квітки Цісик під гітарний супровід студентів Богдана Соханя та Юрія Турчина. Деякі номери програми містили фотографічний матеріал із України.

Програмі передувала плідна організаційна підготовка — над нею працювали Марія Цісик (викладач музики) та Марія Коропій (аспірантка з фаху «французька мова», ведуча українських програм на радіо й телебаченні), які підготували сценарій. Віце-президент філії Українського конгресового комітету США Віктор Галич забезпечував матеріально-технічну частину, Фред Дерато став режисером програми, Дмитро Яремчук виступив як продюсер, а спонсором була фірма з обслуговування кораблів Gardner Motor (Горак, 2018, с. 282–289).

Проаналізувавши вищесказане, можна відзначити той факт, що Квітці Цісик та іншим студентам Харпер-коледжу були притаманні глибокі риси патріотизму. Основним завданням заходів, до організації яких вони залучалися, було привернення уваги світової спільноти, зокрема Комісії ООН з прав людини, до надзвичайно актуальних про-

блем у тогочасній Україні. Студенти звертали увагу на порушення прав людини, систематичне знищення українських культурних надбань; активно обговорювали українські твори, які незаконно засуджувалися радянською владою; гостро реагували на арешт молодих українців та на неналежний стан лікування політичних в'язнів у радянських концтаборах; відкрито засуджували насильницьку русифікацію. Така різнобічна діяльність мала неабиякий вплив на формування національно-патріотичного світогляду молодої співачки.

Слід зазначити, що впродовж навчання виконавські вміння співачки були сформовані завдяки участі в студентських оперних виставах. Це допомогло їй розробити унікальний виконавський стиль, який об'єднав колоратурне сопрано з так званим відкритим "білим", народним звучанням. Вона далі вдосконалювала свої вокальні навички в Бельгії, в Гентській консерваторії (Conservatorium Hogeschool). Ця навчальна музична установа була заснована під егідою королівської родини Леопольда I в 1835 році, а її випускники — Жюльєн Блітц, Франсуа Огюст Геварт, Хуліан Карільйо, Філіп Герреведе, Поль Анрі Жазеф Лебрун та інші — стали видатними оперними виконавцями.

Перебуваючи тривалий час на семінарі з назвою «Європейська опера», Квітка Цісик мала можливість спостерігати за роботою професіоналів оперного співу, а також працювати в колективі з зірками нью-йоркської Метрополітен-Опери — тенором Вільямом Льюїсом (директор семінару), диригентом Мартіном Ріхом, сопрано Марією Дорньєтамецо-сопрано Мерилін Хорн. Брала участь у постановці «Ріголетто» Джузеппе Верді (Горак, 2018, с. 290). Після отримання свідоцтва про стажування продовжила навчання в Маннес-коледжі в Нью-Йорку (Mannes College the New School for Music) по класу скрипки. Квітка не реалізувала творчі сподівання батька. Вона продовжує працювати над удосконаленням вокальної майстерності колоратурного сопрано на засадах віденської оперної традиції, навчаючись у земляка зі Львівщини Себастьяна Енгельберга. Зауважимо, що віднайти записи оперних творів у виконанні співачки не вдалося. В інтерв'ю для О. Горностая співачка розповідала: «Я почала вчитися музики від четвертого року життя. Певний час думала, що буду скрипачкою. Але дуже любила співати. Співала в різних групах під час навчання в стилі кантрі, джаз. Бо то Америка... Я побачила, що можу змінювати стиль. Потім я поступила у музичну консерваторію в Нью-Йорку, навчалась вокалу й думала, що буду оперною співачкою, але зацікавилась іншим фахом. Це такий «студіо-

сингінг», коли співаєш для реклами або для композиторів...» (Горак, 2018, с. 83). Зі слів стає зрозумілим, що багатогранний шлях розвитку сформував талант поєднувати різні стилі виконання, й саме це стало основою у подальшій виконавській творчості.

У другій половині ХХ століття в культурному просторі США активно розвивається світ радіо та телебачення, музична індустрія та шоу-бізнес, що виступають плацдармом для кар'єри багатьох виконавців. Квітка Цісик вдало реалізувала свій потенціал у цій сфері, взявши псевдонім Кейсі (Касеу). Це *третій етап* становлення її виконавської творчості, зокрема аудіотворчості. В багатьох джерелах знаходимо інформацію про здобутки, популярність та матеріальні статки Квітки Цісик, які їй принесла саме професійна виконавська практика на студії.

На початку 80-х років ХХ століття її голос вважався найбільш упізнаваним у США. Завдяки вмінню змінювати емоційний фон джінглові стилістики для різних рекламних роликів співачка мала успіх у цій сфері. Протягом 20 років поспіль Квітка Цісик (Касеу) була рекламним обличчям і голосом фірми «Ford Motor Company», а її класичну композицію «Have you driven a Ford lately» було прослухано більше ніж 20 мільярдів разів. Це унікальне явище, своєрідний феномен у сфері рекламного джінглу, який потребує подальших наукових розвідок.

Квітка Цісик (Касеу) активно співпрацювала з різними режисерами у сфері американського кіно, виконуючи різножанрові твори. Виконала вокальні партії до таких художніх картин у жанрі «рок», як «Американські цигани» (American Gypsies), «Малювання» (Painting). Фільм-мюзикл «Ти осяєш моє життя» (You light up my life), отримав «Оскар» у категорії «Найкраща музика, оригінальна пісня» та «Золотий глобус» у категорії «Найкраща оригінальна пісня до кінофільму», а також номінувалась на нагороду «Греммі» в категорії «Пісня року», оскільки в 1977 році посідала перше місце серед сотні рейтингових пісень. У 1978 році співачка здійснила запис для музично-пригодницької фантастичної стрічки «Чарівник із країни Оз» та до кінофільму «Один-єдиний». В 1979 році була співпраця з відомим нуаркінорежисером Жулем Дассеном у фільмі «Коло двох», а в 1988 році виконувала в дуеті з Карлі Саймон саундтрек «Let the river run» до кінофільму «Ділова дівчина», що знову ж таки був удостоєний премій «Оскар» та «Золотий глобус», а в 1990 році ця музична композиція здобула «Греммі» (Коляда та ін., 2019 с. 94–96).

Хоча Квітка Цісик (Касеу) й називала себе лише студійною співачкою, однак ми не можемо

лише цим обмежувати її здобутки. Попри постійну зайнятість на студіях звукозапису співачка працює над власними вокальними проектами. В результаті виходять пісенні альбоми «Songs of Ukraine» («Пісні з України» 1980 р.) та «Two colors» («Два кольори» 1989 р.), які вважалися одними з найкращих на українському музичному ринку. 25 січня 1981 року вийшла стаття в газеті «Свобода» Терези Копаниці, в якій вона спробувала зробити музичний огляд альбому «Пісні з України» (Коранусія, 1981, с. 7). Автор акцентує увагу не так на професійному записі, як на бездоганному, виразному, відшліфованому вокальному виконанні, на новітньому підході щодо інтерпретації вже відомих пісень. Потужну енергетику, стильове різноманіття в піснях Квітки Цісик відзначали Алекс Гутмаєр, Назарій Яремчук, Ніна Матвієнко, Оксана Муха та багато інших.

Наполегливу роботу над альбомами можна охарактеризувати словами співачки з інтерв'ю: «Я є в Америці, але українка. Всі ми шукаємо, що би ми могли зробити, якби могли зробити. Я мала власне ту ідею, що можу спробувати українську пісню післати в світ... Але я хотіла на найвищому рівні. То є мій факх» (Харківське обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, 2013). Безсумнівно, індивідуальна інтерпретація, насиченість жанрової стилістики у виконанні творів, а також професіоналізм в аранжуванні й записі яскраво репрезентує українську пісенну спадщину.

Висновки

У результаті дослідження виокремлено основні періоди становлення виконавської творчості Квітки Цісик, котрі відрізняються за можливостями, орієнтирами, смаками, потребами й по-різному відзеркалюються в її виконавській практиці. *Першим періодом* визначено ранній етап творчості, що тісно пов'язаний із культурно-мистецьким середовищем української діаспори, в якому зростала співачка. Цьому періоду властиве залучення ще юної Квітки до світу музики, до концертно-виконавської діяльності. А вишкільні та відпочинкові табори молодіжних організацій української діаспори у США відіграли неабияку роль у формуванні національної ідентичності. *Другий період* — це процес навчання співачки й водночас період творчих пошуків. Співачка спробувала себе як інструменталіст-скрипач, здобула освіту оперної вокалістки на традиціях класичної віденської оперної школи. Проте цей період не є багатим на творчі звершення. Більш вдалими є *третій період* творчості — професійна виконавська практика на

студіях. У цей час в Америці активно розвивається світ музичної індустрії, шоу-бізнесу. Виконавська творчість співачки позначена співпрацею з музичними студіями, з провідними митцями, режисерами, виконанням саундтреків до рекламних роликів, до художніх кінофільмів. Завдяки хорошій вокальній майстерності поєднання різної стилістики виконання її записи були одними з найкращих; Квітка Цісик була найбільш оплачуваною студійною співачкою й завдяки своїм записам здобула численні нагороди у сфері кіно й телебачення, а також отримала визнання у сфері рекламного бізнесу. Однак, пропри всю славу й успіх, співачка розвиває власні українські проекти. Результатом цього періоду творчої діяльності стали дві платівки з українськими піснями «Songs of Ukraine» («Пісні України» 1980 р.) та «Two colors» («Два кольори» 1989 року). У виконавській творчості Квітки Цісик ми вбачаємо глибокий духовний світ, а також унікальний мистецький пошук, що спрямований на збереження національних традицій у поєднанні з новими тенденціями в мистецтві.

Наукова новизна. Вперше у вітчизняному мистецтвознавстві проаналізовано етапи становлення виконавської творчості Квітки Цісик; розглянуто основні чинники формування вокальної кар'єри співачки крізь призму соціокультурного та мистецького середовища.

Окреслений матеріал відкриває нові можливості для подальшого вивчення звукозаписаних здобутків Квітки Цісик у контексті актуалізації досліджень розвитку українського мистецтва й культури.

Список посилань

- Балет «Попелюшка» – вже в цю неділю. (1967, 7 квітня). *Свобода*, 74(62), 1. <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1967/Svoboda-1967-062.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22>
- Біловус, Л. І. (2017). Україномовні періодичні видання США про культурну самопрезентацію української діаспори як способу збереження національної ідентичності. *Вісник Книжкової палати*, 5, 46–50.
- Витвицький, В. (1989). *Музичними шляхами. Спогади*. Сучасність.
- Горак, Р. (2018). *Журавлі відлетіли...: есеї про Квітку Цісик та її рід*. Апріорі.
- Дричак, С. В. (2018). Особливості функціонування громадських культурно-просвітницьких організацій українців в діаспорі (на прикладі США та Канади). В *Стан та перспективи розвитку культурологічної науки в Україні* [Матеріали конференції] (Ч. 1, с. 65–67). Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв.
- Ексклюзивні інтерв'ю. *Квітка Цісик: «Я була страшно зворушена і всюди плакала»*. (2018, 20 червня). Вежа. <https://web.archive.org/web/20180701150404/http://www.vezha.org/kvitka-tsyik-ya-bula-strashnozvorushena-i-vsyudy-plakala-eksklyuzyv/>
- К. (1964, 11 березня). «Метелик» в Українському Народному Домі Нью Йорку. *Свобода*, 71(47), 4. <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1964/Svoboda-1964-047.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22>
- Карась, Г. В. (2014а). Особливості загальної музичної освіти української діаспори ХХ століття. *Педагогічна освіта: теорія і практика*, 16, 278–285.
- Карась, Г. В. (2014б). *Українська музична культура західної діаспори як соціокультурний феномен ХХ століття* [Дисертація доктора мистецтвознавства, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв].
- Коляда, І., Коляда, Ю., & Юрчишин, П. (2019). *Квітка Цісик*. Фоліо.
- Луньо, П. Є., & Домазар, С. О. (2018). Патріотичний ліризм творчості Квітки Цісик як джерело образності хореографічних номерів. *Молодий вчений*, 11(63), 189–192.
- Медвідь, О. Б. (2011). Роль культурно-освітніх організацій у збереженні національної культури українців у США. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 28, 152–155.
- Мерфі, Н. (2010). *Українці в США: збереження національних та культурних традицій*. Ноулджд.
- Мистецький вечір молодих талантів в Нью Йорку. (1965, 1 грудня). *Свобода*, 72(222), 1. <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1965/Svoboda-1965-222.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22>
- Обух, Л. (2014). *Провідні тенденції української музичної освіти західної діаспори (початок ХХ–ХХІ ст.)* [Автореферат дисертації кандидата мистецтвознавства, Львівська національна музична академія імені М. Лисенка].
- Перед прем'єрою опери «Анна Ярославна» в Нью Йорку і Філадельфії*. (1969, 9 травня). *Свобода*, 76(86), 3–5. <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1969/Svoboda-1969-086.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22>
- Полякова, І. О. (2021, 14 травня). Українська ментальність феномену співачки Квітки Цісик в українсько-американському вимірі. В *Концептуальні проблеми розвитку сучасної*

гуманітарної та прикладної науки [Матеріали конференції] (с. 188–192). Університет Короля Данила.

Рудницький, А., & Полтава, Л. (1969). *Анна Ярославна: опера на три дії*. Свобода.

Саранча, Г. (2008). Школи українознавства як чинник збереження національної культури в діаспорі США. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія б: Історичні науки*, 6, 96–101.

Тригуб, П. М., & Мерфі, Н. (2007). Українська діаспора в США: збереження традицій національної культури (історіографія проблеми). *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія: Історія*, 74(61), 122–133.

Харківське обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка [@prosvitakh]. (2013, 4 квітня). *Квітка Цісик – інтерв'ю* [Відео]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=j9ZpMIQwY7Q>

Чайка, В. В. (2017, 23 листопада). Квітка Цісик як феномен української музичної північноамериканської діаспори. В *Гуманітарні студії НАКККіМ* [Матеріали конференції] (с. 37–39). Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв.

Шаповалова, Р. (2021). Стиль «ретро» в українській популярній музиці (на прикладі пісні «Верше» Квітки Цісик). *Актуальні питання гуманітарних наук*, 44(3), 78–83. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/44-3-12>

Копаняція, Т. (1981, January 25). "Kvitka" – excellent in every respect [Music review *Kvitka*, by K. Cisyk]. *The Ukrainian Weekly*, 4, 7.

References

Balet "Popeliushka" – vzhe v tsiu nediliu [Ballet "Cinderella" – already this Sunday]. (1967, April 7). *Svoboda*, 74(62), 1. <http://www.svoboda-news.com/archiv/pdf/1967/Svoboda-1967-062.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22> [in Ukrainian].

Bilovus, L. I. (2017). Ukrainomovni periodychni vydannia SShA pro kulturnu samoprezentatsiiu ukrainskoi diaspori yak sposobu zberezhennia natsionalnoi identychnosti [U.S. Ukrainian-language periodicals about the cultural self-presentation of the Ukrainian diaspora as a way of preserving national identity]. *Bulletin of the Book Chamber*, 5, 46–50 [in Ukrainian].

Chaika, V. V. (2017, November 23). Kvitka Cisyk yak fenomen ukrainskoi muzychnoi pivnichnoamerykanskoj diaspori [Kvitka Cisyk as a phenomenon of the Ukrainian musical North American diaspora]. In *Humanitarni studii NAKKКiM*

[Humanities studies of NAKKКiM] [Proceedings of the Conference] (pp. 37–39). National Academy of Culture and Arts Management [in Ukrainian].

Drychak, S. V. (2018). Osoblyvosti funktsionuvannia hromadskykh kulturno-prosvitnytskykh orhanizatsii ukrainsiv v diaspori (na prykladi SShA ta Kanady) [Peculiarities of the functioning of public cultural and educational organizations of Ukrainians in the diaspora (using the example of the USA and Canada)]. In *Stan ta perspektyvy rozvytku kulturolohichnoi nauky v Ukraini* [State and prospects of the development of cultural science in Ukraine] [Proceedings of the Conference] (Pt. 1, pp. 65–67). Mykolaiivska filiiia Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv [in Ukrainian].

Eksklyuzivni interviiu. Kvitka Cisyk: "Ja bula strashno zvorushena i vsiudy plakala" [Exclusive interviews. Kvitka Tsisyk: "I was terribly moved and cried everywhere"]. (2018, June 20). Vezha. <https://web.archive.org/web/20180701150404/http://www.vezha.org/kvitka-tsisyk-ya-bula-strashno-zvorushena-i-vsiudy-plakala-eksklyuzyv/> [in Ukrainian].

Horak, R. (2018). *Zhuravli vidletily...: Esei pro Kvitku Cisyk ta yii rid* [The cranes flew away...: Essays about Kvitka Cisyk and her family]. Apriori [in Ukrainian].

K. (1964, March 11). "Metelyk" v Ukrainkomu Narodnomu Domi Niu Yorku ["Butterfly" in the Ukrainian People's House in New York]. *Svoboda*, 71(47), 4. <http://www.svoboda-news.com/archiv/pdf/1964/Svoboda-1964-047.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22> [in Ukrainian].

Karas, H. V. (2014a). Osoblyvosti zahalnoi muzychnoi osvity ukrainskoi diaspori XX stolittia [Features of the general musical education of the Ukrainian diaspora of the 20th century]. *Pedahohichna osvita: Teoriia i praktyka*, 16, 278–285 [in Ukrainian].

Karas, H. V. (2014b). *Ukrainska muzychna kultura zakhidnoi diaspori yak sotsiokulturnyi fenomen XX stolittia* [Ukrainian musical culture of the Western diaspora as a socio-cultural phenomenon of the 20th century] [Doctoral Dissertation, Natsionalna akademiia kerivnykh kadriv kultury i mystetstv] [in Ukrainian].

Kharkivske oblasne obiednannia Vseukrainskoho tovarystva "Prosvita" imeni T. Shevchenka [@prosvitakh]. (2013, April 4). *Kvitka Cisyk – interviiu* [Kvitka Cisyk – interview] [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=j9ZpMIQwY7Q> [in Ukrainian].

Koliada, I., Koliada, Yu., & Yurchyshyn, P. (2019). *Kvitka Cisyk*. Folio [in Ukrainian].

Kopanycia, T. (1981, January 25). "Kvitka" – excellent in every respect [Music review *Kvitka*, by K. Cisyk]. *The Ukrainian Weekly*, 4, 7 [in English].

- Luno, P. Ye., & Domazar, S. O. (2018). Patriotychnyi liryzm tvorchoosti Kvitky Cisyk yak dzherelo obraznosti khoreografichnykh nomeriv [The patriotic lyricism of Kvitka Cisyk's art as source of figurative choreographic performances]. *Young Scientist*, 11(63), 189–192 [in Ukrainian].
- Medvid, O. B. (2011). Rol kulturno-osvitnikh orhanizatsii u zberezheni natsionalnoi kultury ukrainsiv u SShA [The role of cultural and educational organizations in preserving the national culture of Ukrainians in the USA]. *Scientific Journal of M. P. Dragomanov National Pedagogical University. Series 5: Pedagogical Sciences: Realities and Perspectives*, 28, 152–155 [in Ukrainian].
- Merfi, N. (2010). *Ukrainci v SShA: Zberezhenia natsionalnykh ta kulturnykh tradytsii* [Ukrainians in the USA: Preservation of national and cultural traditions]. Noulidzh [in Ukrainian].
- Mystetskyi vechir molodykh talantiv v Niu Yorku [Art evening of young talents in New York]. (1965, December 1). *Svoboda*, 72(222), 1. <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1965/Svoboda-1965-222.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22> [in Ukrainian].
- Obukh, L. (2014). *Providni tendentsii ukrainskoi muzychnoi osvity zakhidnoi diaspory (pochatok XX–XXI st.)* [Leading trends in Ukrainian music education of the Western diaspora (early 20th – 21st centuries)] [Abstract of PhD Dissertation, Lviv National Music Academy named after Mykola Lysenko] [in Ukrainian].
- Pered premieroiu opery "Anna Yaroslavna" v Niu Yorku i Filiadelfii [Before the premiere of the opera "Anna Yaroslavna" in New York and Philadelphia]. (1969, May 9). *Svoboda*, 76(86), 3–5. <http://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1969/Svoboda-1969-086.pdf#search=%22%D0%A6%D1%96%D1%81%D0%B8%D0%BA%22> [in Ukrainian].
- Poliakova, I. O. (2021, May 14). Ukrainska mentalnist fenomenu spivachky Kvitky Cisyk v ukrainsko-amerykanskomu vymiri [The Ukrainian mentality of the phenomenon of the singer Kvitka Cisyk in the Ukrainian-American dimension]. In *Kontseptualni problemy rozvytku suchasnoi humanitarnoi ta prykladnoi nauky* [Conceptual problems of the development of modern humanitarian and applied science] [Proceedings of the Conference] (pp. 188–192). King Danylo University [in Ukrainian].
- Rudnytsky, A., & Poltava, L. (1969). *Anna Yaroslavna: Opera na try dii* [Anna Yaroslavna: Opera in 3 acts]. Svoboda [in Ukrainian].
- Sarancha, H. (2008). Shkoly ukrainoznavstva yak chynnyk zberezhenia natsionalnoi kultury v diaspori SshA [Schools of Ukrainian studies as a factor in the preservation of national culture in the US diaspora]. *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 6: Historical Sciences*, 6, 96–101 [in Ukrainian].
- Shapovalova, R. (2021). Styl "retro" v ukrainskii populiarnii muzytsi (na prykladi pisni "Vershe" Kvitky Cisyk) ["Retro-style" in Ukrainian popular music (on the example of the song "vershe, miy vershe" by Kvitka Cisyk)]. *Humanities Science Current Issues*, 44(3), 78–83. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/44-3-12> [in Ukrainian].
- Tryhub, P. M., & Merfi, N. (2007). Ukrainska diaspora v SShA: zberezhenia tradytsii natsionalnoi kultury (istoriografiiya problemy) [Ukrainian diaspora in the USA: Preservation of traditions of national culture (historiography of the problem)]. *Naukovi pratsi Chornomorskoho derzhavnogo universytetu imeni Petra Mohyly. Seriya: Istoriiia*, 74(61), 122–133 [in Ukrainian].
- Vytvytskyi, V. (1989). *Muzychnymy shliakhamy. Spohady* [In musical ways. Memoirs]. Suchasnist [in Ukrainian].

The Development Path of Kacey Cisyk's Performing Career

Marianna Holovkova

Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

The aim of the article is to analyse the prerequisites and the process of the development of Kacey Cisyk's performing career. The results demonstrate the increasing interest in the artistic activities of one of the world's most prominent vocalists Kacey Cisyk. By exploring certain aspects of her life and career, the main stages of the formation of her performing skills are traced; and the defining factors in the formation process are outlined, including the cultural and artistic environment of the Western Ukrainian diaspora in America, her family background, and active involvement in community, cultural, and educational organisations. It is noted that Kacey Cisyk's concert performances and her constant fruitful work on her professional musical development contributed to the formation of her unique and distinctive performing style, which was characteristic only to

her. The article analyses the singer's song heritage, which encompasses a diverse repertoire and has made a significant contribution to the development of vocal art as a cultural asset in the context of national self-identification and as a part of contemporary Ukrainian culture. *The scientific novelty* of the research lies in the fact that for the first time in domestic art studies, a holistic view of Kacey Cisyk's creative personality is formed. In addition, the periodisation of the stages of the singer's performing career, taking into account the main factors of the formation of a vocal career through the prism of the socio-cultural and artistic environment, is studied. *Conclusions.* As a result of the study, the main prerequisites and the process of the development of Kacey Cisyk's performing career are analysed. The main factors influencing the creative vector of the singer's development, which was reflected in each period of her performing practice, are clarified.

Keywords: musical art; vocal performance; performing creativity; sound recordings; Ukrainian diaspora; Kvitka Cisyk; Kacey Cisyk

Відомості про автора

Маріанна Головкова, асистент, Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна, ORCID iD: 0000-0002-9458-4750, e-mail: marianna.golovkova@gmail.com

Information about the author

Marianna Holovkova, Assistant, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine, ORCID iD: 0000-0002-9458-4750, e-mail: marianna.golovkova@gmail.com

